

PROGRAM I PLAN RADA OPENS OMLADINSKOG KLUBA

uz učešće zainteresovanih osnivačkih organizacija

Autori/ke:

- Omladinski savez udruženja OPENS: Marijana Rodić, Jelena Vukoslavović, Milica Stojadinović i Dobrila Marković
- Centar za omladinski rad: Dajna Marinković i Milica Lekić
- BalkanIdea Novi Sad: Zoran Milošević
- Omladina Jazas Novi Sad: Milana Božulić
- Saveza studenata Medicinskog fakulteta i mladih zdravstvenih radnika Novog Sada: Miloš Bugarčić

U Novom Sadu, septembar 2024. godine

PREDGOVOR

Ovaj dokument predstavlja programa OPENS Omladinskog kluba i njegov program u čijoj realizaciju zajedničku učestvuju Omladinski savez udruženja OPENS (u daljem tekstu: OPENS) i njegove organizacije osnivačice (u daljem tekstu: osnivačice): Centar za omladinski rad, BalkanIdea Novi Sad, Omladina Jazas Novi Sad, Saveza studenata Medicinskog fakulteta i mladih zdravstvenih radnika Novog Sada.¹

Program i plan rada OPENS Omladinskog kluba deo je pilot akcije koju zajednički realizuju OPENS i osnivačice u cilju kreiranja dugoročnog programa i plana rad omladinskog kluba, u okviru Omladinskog centra OPENS, koji je namenjen mladima sa programom usmerenim na aktivnosti koje su u skladu sa stvarnim potrebama mladih, a za čiju se realizaciju udružuju resursi pomenutih organizacija kako bi se obezbedila održivost i dostupnost.

Pilot akcija trajaće od oktobra do decembra 2024. godine nakon čega će se izvršiti revizija ovog dokumenta u skladu sa nalazima dobijenim kroz evaluacije i kroz uvide aktera uključenih u realizaciju akcije.

Ovaj dokument u širem kontekstu može da se posmatra kao vodič namenjen da pomogne u planiranju i pokretanju omladinskih klubova u okviru omladinskih centara. *Važno je napomenuti da ovaj dokument nije zamišljen kao kompletan planski dokument ili vodič korak po korak.* Ovaj dokument ima za cilj da pomogne svima koji žele da pokrenu omladinske klubove u svojim omladinskim centrima i/ili lokalnim zajednicama.

PRIZNANJE

U vremenima kada su potrebe mladih za podrškom sve veće, a resursa da se odgovori na iste sve manje ili se sve teže dolazi do njih, ne smemo da zaboravimo na one koji se trude da njihova vrata za mlade nikada ne budu zatvorena.

Odajemo priznanje svima onima koji su iz ničega prave nešto.

Svima onima koji su uvek dostupni.

Svima onima koji imaju još koji sat, čak i posle radnog vremena. Svima onima koji su spremni da udružuju resurse.

Svima onima koji su uvek spremni na saradnju, čak i kada je teško razumeti se, a komoli raditi zajednički, kako bi se obezbedila održiva briga o mladima.

Za uloženo vreme, znanje, iskustvo, motivaciju, istrajnost i posvećenost, čak i u najtežim momentima i vremenima najvećih kriza u društvu, u stvaranju boljeg okruženja za mlade.

HVALA!

¹ [Organizacije osnivačice Omladinskog saveza udruženja OPENS](#)

SADRŽAJ

1. NAJVAŽNIJE DEFINICIJE	2
2. OMLADINSKI PROSTORI	5
3. ŠTA JE OPENS OMLADINSKI KLUB?	6
3.2. JAČANJE KAPACITETA KROZ POSTOJANJE OPENS OMLADINSKOG KLUBA	7
3.3. PROCENA POTREBNIH KAPACITETA	8
4. VREDNOSTI I PRINCIPI OPENS OMLADINSKOG KLUBA	9
5. CILJEVI RADA OPENS OMLADINSKOG KLUBA	10
6. TIPOVI AKTIVNOSTI KOJE SE SPROVODE U OPENS OMLADINSKOM KLUBU	10
DOSEZANJE MLADIH NA TERENU I IZMEŠETNI OMLADINSKI RAD	11
7. VODITELJI AKTIVNOST, STRUČNI SARADNICI I DEŽURNI OMLADINSKI RADNICI OPENS OMLADINSKOG KLUBA	12
9. PRAĆENJE I PROCENA KVALITETA RADA (MONITORING I EVALUACIJA) I PRAĆENJE SPROVEDENIH PROCEDURA	14
10. SIGURNOST I BEZBEDNOST MLADIH U PROGRAMIMA I AKTIVNOSTIMA OMLADINSKOG KLUBA I PROFESIONALNA ETIKA U RADU	15
11. PROMOCIJA AKTIVNOSTI, PROGRAMA I VIDLJIVOST ORGANIZACIJA KOJE REALIZUJU PROGRAM OMLADINSKOG KLUBA	17
12. PROGRAMSKA ŠEMA I PROTOKOL ZA KORIŠĆENJE PROSTORA I PLANIRANJE AKTIVNOSTI U OKVIRU OPENS OMLADINSKOG KLUBA	18

1. NAJVAŽNIJE DEFINICIJE^{2 3}

Adolescencija	Faza života između detinjstva i odraslog doba, od 10. do 19. godine života. Adolescencija predstavlja jedinstvenu fazu u razvoju čoveka, koja podrazumeva brz fizički rast i seksualno sazrevanje u kombinaciji sa emocionalnim, socijalnim i kognitivnim razvojem. Ovo je važan vremenski period za postavljanje temelja dobrog zdravlja.
Briga o mentalnom zdravlju	Odnosi se na usluge namenjene tretiranju problema mentalnog zdravlja i poboljšanju mentalnog zdravlja kod ljudi sa poremećajima ili problemima mentalnog zdravlja.
Mentalno zdravlje	Integralna i suštinski važna komponenta zdravlja. Mentalno zdravlje je stanje blagostanja u kome pojedinac ostvaruje svoje potencijale, može da se izbori sa uobičajenim stresnim situacijama u životu te može produktivno da radi i doprinosi svojoj zajednici.
Mladi	Omladina ili mladi su lica od navršених 15 godina do navršених 30 godina života. ⁴
Mladost	Nakon adolescencije dolazi doba mladosti. Glavna i najvažnija karakteristika ovog razdoblja je prelazak u samostalan život odraslih. Počinje takozvana faza zrelosti. U tom periodu stepen lične zrelosti značajno je inferioran u odnosu na zrelost organizma. Profesionalno samoodređenje u ovoj fazi je vodeći kriterijum. Ovaj trenutak je značajan korak ka samopouzdanju. Mnoge vrste mentalnih funkcija, poput pažnje, senzomotornih reakcija i nekih vrsta pamćenja, dostižu svoj maksimum. Sposobnost vođenja nezavisnog načina života, koji u tom razdoblju zahteva odgovorno ponašanje i inicijativu, glavni je znak socijalne adaptacije i pokazuje pozitivan tok u razvoju ličnosti mlade osobe. Lične vezanosti imaju prioritet nad kolektivnim odnosima.
Podrška mentalnom zdravlju i psihosocijalna podrška	Složeni termin koji se koristi da bi se opisala svaka vrsta lokalne ili spoljne podrške koja za cilj ima zaštitu ili unapređenje psihosocijalnog stanja.
Problemi mentalnog zdravlja	Termin se odnosi na širok dijapazon poremećaja koji utiču na kognitivne, emocionalne ili bihevioralne karakteristike pojedinca, kao i na sposobnost pojedinca da uči i funkcioniše u porodici, na poslu i u društvu. U velikom broju okolnosti, mnoga od ovih stanja mogu se uspešno preduprediti i/ili tretirati. To se odnosi na probleme mentalnog zdravlja i zloupotrebu opijata, jak psihološki stres, intelektualne poteškoće i rizik od samoubistva.

² [Skup alata za pomoc adolescentima da napreduju \(UNICEF\)](#)

³ [Rečnik omladinske politike](#)

⁴ [Zakon o mladima RS](#)

Prevenција	U sklopu mentalnog zdravlja ima za cilj smanjivanje pojavljivanja, rasprostranjenosti i ponovnog javljanja poremećaja mentalnog zdravlja i sa njima povezanih problema. Ona može podrazumevati univerzalne, ciljane ili indikovane strategije prevencije.
Psihosocijalni	Ovaj pridev odnosi na međusobnu povezanost psiholoških i društvenih procesa i činjenicu da su oni u stalnoj interakciji i da utiču jedni na druge.
Učešće	Odnosi se na procese i aktivnosti koji omogućavaju ljudima da imaju aktivnu ulogu u procesima odlučivanja o onome što utiče na njih. Stvarno učešće obuhvata sve grupe, pa i one najranjivije i najmarginalizovanije. Ono omogućava ljudima i zajednicama da učestvuju u procesima odlučivanja i da budu uključeni u aktivnosti u vezi sa problemima koji ih se tiču. To je način da se prizna dostojanstvo, identifikuju i mobilišu resursi u zajednici te uspostave konsenzus i podrška. Učešće predstavlja pravo i dobrovoljno je.
Unapređenje mentalnog zdravlja	Obuhvata aktivnosti koje poboljšavaju psihološko stanje. Ovo može uključivati stvaranje sredine koja pogoduje mentalnom zdravlju.
Upućivanje	Postupak slanja klijenta drugom pružaocu usluga zato što mi je potrebna pomoć koja izlazi iz oblasti stručnosti ili rada trenutnog pružaoca usluga.
Usluge mentalnog zdravlja	Usluge putem koji se realizuju delotvorne intervencije u vezi sa mentalnim zdravljem.
Zajednica	Može se definisati kao mreža ljudi koji dele slične interese, ciljeve, religiju, kulturu ili istoriju, kao i međusobna osećanja povezanosti i brige.
Omladinski rad	Predstavlja stručni, pedagoški rad sa mladima koji se odvija izvan sistema formalnog obrazovanja, tj. u okviru slobodnog vremena mladih, i u koji se mladi uključuju na dobrovoljnoj osnovi. Omladinski rad je komplementaran sa formalnim obrazovanjem. Predstavlja planiran (i kontinuiran) process obrazovnog karaktera, kreiran sa svrhom pružanja podrške mladima u procesu osamostaljivanja. Omladinski rad sprovode omladinski radnici/e, koji pomažu mladima u ličnom i socijalnom razvoju kako bi postali aktivni članovi/ce društva i učesnici/ce u procesu donošenja odluka. Ideja omladinskog rada zasniva se na kreiranju sigurnog okruženja i mogućnosti za aktivno učešće mladih.
Omladinski radnik/ca	Stručno lice, angažovano u udruženjima civilnog društva/ institucijama/lokalnoj samoupravi, koje sprovodi aktivnosti omladinskog rada, a čije kompetencije su definisane standardima zanimanja u oblasti omladinskog rada. Kompetencije se mogu steći kroz formalno, neformalno i informalno obrazovanje i učenje. Trenutno postoje tri definisana zanimanja u omladinskom radu: - omladinski aktivista/kinja ili lider/ka

	- omladinski radnik/ca (koordinator programa omladinskog rada) i - specijalista za omladinski rad,
Rad sa mladima	Uključuje sve aktivnosti koje su fokusirane na mlade, uključujući omladinski rad, školstvo, policiju u okviru odeljenja za maloletničku delikvenciju, sportske aktivnosti, kulturno-umetničke aktivnosti itd. Rad sa mladima predstavlja širi pojam od omladinskog rada i neformalnog obrazovanja. Rad sa mladima uključuje i formalno i neformalno obrazovanje, kao i omladinski rad. Međutim, nije svaki rad sa mladima omladinski rad ili neformalno obrazovanje.
Omladinski prostori	Omladinski prostori predstavljaju mesta gde se sprovode programi i servisi za mlade koji poboljšavaju položaj mladih, njihovu zapošljivost i zapošljavanje, prevenciju odliva mozgova i migracija, socijalnu isključenost, siromaštvo i potpomaže opšte zdravlje i blagostanje mladih. ⁵
Omladinski centar	Mesto gde se mladi okupljaju kako bi slobodno vreme proveli na kvalitetan način a i kako bi sticali specifična znanja i veštine. U omladinskom centru se sprovode kratkoročne aktivnosti rada sa mladima i dugoročne aktivnosti omladinskog rada kroz neformalno učenje u različitim sferama interesovanja mladih. U okviru omladinskog centra može postojati omladinski klub. Omladinski centre mogu osnivati JLS samostalno ili u partnerstvu sa udruženjima za mlade, ili sama udruženja za mlade i njihovi savezi.
Omladinski klub	Mesto/ prostor gde se mladi okupljaju i provode slobodno vreme, a u kojem se sprovode različiti programi, projekti i aktivnosti omladinskog rada koji podstiču njihov lični i socijalni razvoj. Mladima se pružaju mogućnosti da postanu aktivni partneri u razvoju društva. Sve aktivnosti su razvojnog i procesnog karaktera, a održavaju se pod direktnom supervizijom kompetentnih omladinskih radnika/ca. Omladinski klub može biti vođen od strane udruženja mladih i za mlade, lokalne samouprave, škole, crkve ili relevantne institucije. Razlika između omladinskog centra i omladinskog kluba može se videti i u nivou učešća mladih u procesima donošenja odluka i sprovođenja aktivnosti. U omladinskom centru, mladi mogu biti samo „pasivni“ korisnici usluga (npr. učenje stranog jezika, izrada veb-sajtova itd), dok u omladinskom klubu oni odlučuju kako će klub izgledati, koje će mu biti radno vreme, učestvuju u kreiranju programa, brinu o opremi, učestvuju u sprovođenju aktivnosti uz superviziju omladinskih radnika/ca. Zbog ovoga mladi imaju razvijeniji osećaj vlasništva nad omladinskim klubom nego nad centrom, doživljavajući ga kao sopstveni prostor.

⁵ [Priručnik: Standardi omladinskih prostora \(OPENS\), str. 5](#)

2. OMLADINSKI PROSTORI

Cilj rada omladinskog sektora u najprostijem smislu možemo objasniti i izjednačiti sa ciljem Zakona o mladima Republike Srbije⁶ koji se definiše kao „stvaranje uslova za podršku mladima u organizovanju, društvenom delovanju, razvoju i ostvarivanju potencijala na ličnu i društvenu dobrobit.“ Pored toga, Strategija za mlade u Republici Srbiji za period 2023 – 2030 godine⁷ kao jedan jedini, a (čitaj: najvažniji) opšti cilj navodi – unapređenje kvaliteta života mladih. Kako bismo došli do ostvarenja cilja našeg rada kao posebno važna pokreće se tema OMLADINSKIH PROSTORA.

U praksi je sve evidentnija potreba za obezbeđivanjem prostora za mlade. Omladinski prostori treba da pružaju podršku mladima, ali i akterima omladinske politike da sprovedu mere i programe za mlade sa ciljem ostvarenja blagostanja mladih. Omladinski prostori predstavljaju mesta gde se sprovedu programi i servisi za mlade koji poboljšavaju položaj mladih, njihovu zapošljivost i zapošljavanje, prevenciju odliva mozgova i migracija, socijalnu isključenost, siromaštvo i potpomaže opšte zdravlje i blagostanje mladih.⁸

U praksi postoje različiti modeli prostora za mlade, a analizom stanja, uočena je potreba za standardizacijom tri (3) osnovna prostora za mlade koji se međusobno razlikuju po svrsi ali i u prostornom i programskom kapacitetu:

- Omladinski klubovi,
- Omladinski centri i
- Omladinski resursni centri.

OPENS je kreirao dokumenta "Standardi omladinskih prostora – omladinski klubovi, omladinski centri i omladinski resursni centri"⁹, a naš fokus, u smislu ovog dokumenta usmeren je na OMLADINSKI KLUB kao mesto/prostor koji mladima pruža mogućnosti da postanu aktivni partneri u razvoju društva.

⁶ [Zakon o mladima RS](#)

⁷ [Strategija za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine: 9/2023-43](#)

⁸ [Priručnik: Standardi omladinskih prostora \(OPENS\), str. 5](#)

⁹ Dokument "Standardi omladinskih prostora – omladinski klubovi, omladinski centri i omladinski resursni centri" nastali su kao proizvod konsultativnog procesa aktera omladinske politike R. Srbije, uključujući Krovnu organizacijumladih Srbije (KOMS), Nacionalnu asocijaciju praktičara/ki omladinskog rada (NAPOR), Asocijaciju kancelarija za mlade (AKZM), OPENS i njihove članice, kao i Ministarstva omladine i sporta i druga relevantna udruženja mladih i za mlade.

3. ŠTA JE OPENS OMLADINSKI KLUB?

OPENS Omladinski klub je prostor za mlade u Omladinskom centru OPENS, kao i program neformalnog obrazovanja za mlade i omladinskog rada namenjene mladima različitog uzrasta.

OPENS Omladinski klub obezbeđuje komunikaciju sa mladima i pruža i njima i svima koji rade sa njima neophodne resurse za rad (prostor, obuku, informacije, savete, opremu).¹⁰ OPENS omladinski klub je mesto/prostor gde se mladi okupljaju i provode slobodno vreme, a u kojem se sprovode različiti obrazovni programi, projekti i aktivnosti omladinskog rada koji podstiču njihov lični i socijalni razvoj.

Cilj programa omladinskog kluba jeste da se mladima pružaju mogućnosti da postanu aktivni partneri u razvoju društva realizacijom različitih programa i aktivnosti od strane kompetentnih stručnjaka. Sve aktivnosti su razvojnog i procesnog karaktera, a održavaju se pod direktnom supervizijom kompetentnih omladinskih radnika/ca.¹¹ OPENS Omladinski klub osnovan je i koordinisan od strane Omladinskog saveza udruženja OPENS (u daljem tekstu: OPENS), a mogućnost da sprovode aktivnosti Kluba imaju OPENS i organizacije osnivačice: Centar za omladinski rad, BalkanIdea Novi Sad, Omladina Jazas Novi Sad, Savez studenata Medicinskog fakulteta i mladih zdravstvenih radnika Novog Sada, Inženjeri zaštite životne sredine i Kulturanova.¹²

Obezbeđivanjem ovog prostora za mlade u zajednici stvara se mesto gde mladi mogu da se osećaju sigurno, prihvaćeno, uvaženo, biti informisani i upućeni na potrebnu podršku, razvijati svoja znanja, veštine, i vrednosne stavove.

3.1. SPREMNOST DA SE ZAJEDNIČKI POKRENE OPENS OMLADINSKI KLUB

Programi i prostori, poput omladinskog kluba, da bi bili efikasni i imali rezultate, moraju da budu u skladu sa potrebama mladih, kvalitetno vođeni i održivi. Za sve navedeno potrebno je mnogo resursa, kako materijalnih tako i ljudskih. Čak i kada se pokrene ovakav vid podrške mladima, kada se stekne njihovo poverenje i kada mladi ove prostore i programe počnu da osećaju kao svoje, kao mesta gde se osećaju sigurno i prihvaćeno, održati ih, odnosno obezbediti održivost zahteva još dodatnih resursa koje često nemamo.

Klubovi poput ovog su važan i moćan alat, ali su ozbiljan poduhvat koji zahteva dugoročno planiranje i velika ulaganja, kao i procenu šta je to što je mladima potrebno. Zato je pre ulaska u ovakav podvig potrebno iskreno i temeljno razmotriti prilike koje postoje u zajednici i resurse koji su nam na raspolaganju.

U vreme kada je sve teže obezbediti održivost programa organizacija civilnog društva, sačuvati ljude zaposlene u organizacijama i obezbediti brigu o mladima, kao jedino logično rešenje nameće se

¹⁰ [Minimim standard za učešće mladih u procesima donošenja odluka u lokalnim zajednicama \(KOMS\), str. 30](#)

¹¹ [Priručnik: Standardi omladinskih prostora \(OPENS\), str. 5](#)

¹² [Organizacije osnivačice Omladinskog saveza udruženja OPENS](#)

udruživanje. Iako ovakav vid rada i saradnje često sa sobom nosi izazove, odluka da se udruže snage i resursi i zajednički, od strane OPENS-a i organizacija osnivačica, pokrene program namenjen mladima je laka odluka i logično rešenje za izazove sa kojima se mladi susreću, ali i organizacije koje pružaju usluge mladima.

Imajući u vidu navedeno, ovaj dokument deo je pilot akcije koju zajednički realizuju OPENS i organizacije osnivačice u cilju kreiranja programa i plana rad omladinskog kluba, u okviru Omladinskog centra OPENS. Akcija će podrazumevati udruživanje znanja i iskustava šest organizacija, ali i udruživanje materijalnih i ljudskih resursa kako bi se pokrenuo i obezbedila održivost OPENS omladinskog kluba.

Pilot akcija trajaće od oktobra do decembra 2024. godine nakon čega će se izvršiti revizija ovog dokumenta u skladu sa nalazima dobijenim kroz evaluacije i kroz uvide aktera uključenih u realizaciju pilot akcije.

3.2. JAČANJE KAPACITETA KROZ POSTOJANJE OPENS OMLADINSKOG KLUBA

JAČANJE KAPACITETA OPENS-A I ORGANIZACIJA OSNIVAČICA

Saradnja i udruživanje resursa OPENS-a i organizacija osnivačica doprinosi jačanju kapaciteta kroz:

- **Identifikovanje i artikulacija zajedničkih izazova** – kroz zajednički rad otvara se prostor za iznošenje zajedničkih izazova, potreba, ciljeva, njihovo prenošenje u strateški i akcioni plan te ujedinjenje resursa za odgovor na iste i evaluacija aktivnosti kojima se na ove potrebe odgovara.
- **Unapređenje znanja** – voditelja aktivnosti, članova, volontera i stručnih saradnika u kroz razmenu stručnih znanja i iskustva, volonterskog menadžmenta proceduralnih dokumenata, administrativnih pitanja, identifikovanje zajedničkih potreba i realizacija edukacija za unapređenje zajedničkog rada (neke od edukacija su: prevencija samopovređivanja, prevencija samoubistva, prevencija nasilja, grupni rad, intervencije u krizi, rad sa mladima iz LGBT populacije, psihodramske tehnike i drugo).
- **Standardizacija usluga** – Standardizacijom rada se ujednačava usluga koju dobijaju mladi u okviru OPENS omladinskog kluba.

JAČANJE KAPACITETA OPENS-A I ORGANIZACIJA OSNIVAČICA U ZAJEDNICI

Veoma važan aspekt udruživanja resursa i saradnje u okviru OPENS omladinskog kluba ogleda se i u jačanju kapaciteta i položaja OPENS-a i organizacija osnivačica u zajednici kroz:

- **Zajednički zagovarački potencijal** – zajednički beleženjem dostignuća na godišnjem nivou, analiziranjem potreba, saradnje sa zajednicom i informacijama dobijenim od mladih Klub može da istakne i obrazloži potrebe mladih pred donosiocima odluka i donatorima na lokalnom, pokrajinskom i nacionalnom nivou u cilju planiranja strateških dokumenata i dalje održivosti programa.

- **Povećanje vidljivosti** – kroz zajednički rad povećava se vidljivost svake organizacije ka mladima i ka donosiocima odluka. Na ovaj način udruženja bivaju prepoznata od šire javnosti. Povećanjem vidljivosti organizacija povećava se i vidljivost Kluba u zajednici, informacije o pojedinačnim temama zastupljenim u Klubu i osetljivim grupama.
- **Umrežavanje sa zajednicom** – snaga mreže se vidi u sveobuhvatnosti usluge i boljem prepoznavanju uloge od strane šire zajednice, a pre svega saradnika u oblasti omladinskog rada, zdravstva, obrazovanja, socijalne zaštite i bezbednosti.

3.3. PROCENA POTREBNIH KAPACITETA

Ljudski resursi obezbeđuju kvalitet programa OPENS omladinskog kluba

Tokom razvoja omladinskog kluba potrebno je proceniti ljudske resurse OPENS-a i organizacija osnivačica i mogućnosti dalje razmene i unapređenja postojećih znanja i iskustva na nivou pojedinca i organizacija.

Ukoliko u okviru OPENS-a i organizacija osnivačica ne postoje potrebni kapaciteti da se odgovori na sve potrebe mladih, korisnika programa, mogu se konsultovati i/ili vršiti upućivanja na druga udruženja ili organizacije, ali i druge sisteme, pre svega sistem socijalne zaštite i obrazovanja, nadležne institucije, Lokalnu samouprave i nadležnih Ministarstva.

Prostorni i finansijski kapaciteti obezbeđuju održivost programa

OPENS omladinski klub predviđa postojanje sigurnog fizičkog (u krajnjem slučaju i zaštićenog onlajn prostora) u kom se mogu sprovoditi aktivnosti i usluge. Prostor pruža osećaj sigurnosti i pripadnost mladoj osobi, ali i svim drugim akterima uključenim u proces. Važno je da prostor bude lako dostupan i adekvatno opremljen (obezbeđena poverljivost i bezbednost). OPENS omladinski klub zahteva dugoročnu finansijsku podršku u cilju obezbeđivanja dostupnih, odnosno besplatnih kvalitetnih i kontinuiranih usluga za mlade. Potrebno je proceniti koji akteri u zajednici mogu da pruže finansijsku podršku razvoja kluba. Finansijska procena može se izvesti nakon pilot akcije u daljim fazama.

Svi partneri uključeni u rad OPENS omladinskog kluba (organizacije osnivačice OPENS-a) iskazuju svoju nameru za zajedničkim kontinuiranim prikupljanjem finansijskih sredstava za rad OPENS omladinskog kluba.

4. VREDNOSTI I PRINCIPI OPENS OMLADINSKOG KLUBA

U organizaciji i funkcionisanju OPENS Omladinskog kluba zvezda vodilja jesu vrednosti i principi definisani Statutom Omladinskog saveza udruženja OPENS.

VREDNOSTI:

- **Participativnost** - OPENS u svom radu uključuje organizacije mladih, organizacije za mlade i same mlade u procese donošenja odluka i njihovo aktivno učešće u društvenim promenama, jer verujemo da se o mladima ne bi trebalo odlučivati bez njih samih.
- **Profesionalnost** - OPENS je nastao kao savez organizacija sa bogatim iskustvom u radu sa mladima i pojedincima koji su svoju stručnost i profesionalnost dokazali praksom većom od 10 godina u omladinskom radu i omladinskoj politici. Programi i projekti koje sprovodimo i podržavamo uvek su kreirani tako da odgovaraju na realne i trenutne potrebe mladih, zasnovani na empirijskim istraživanjima.
- **Kompetentnost** - Za sve pozicije u OPENS timu postoje jasni opisi i kriterijumi po kojima neko biva izabran i angažovan.
- **Transparentnost** - Poslovanje i rad OPENS-a su javni, vidljivi i dostupni javnosti, uz redovno objavljivanje godišnjih finansijskih i drugih izveštaja, što obuhvata i komunikaciju sa Inovativnost - OPENS u svom radu i programima koristi i kreira inovativne pristupe koji se ogledaju u korišćenju i uvođenju novih metoda i pristupa kako bismo išli u korak sa savremenim trendovima.
- **Otvorenost i odgovornost** - OPENS veruje da se jedino kroz dijalog sa drugim akterima/zainteresovanim stranama može raditi na unapređenju i građenju modernog društva koje vodi brigu o mladima i konsultuje se sa njima u procesima društvenih promena, te ih motiviše i pokreće na konstruktivnu razmenu mišljenja i ideja.
- **Bez predrasuda i diskriminacije** - Sve aktivnosti koje sprovodimo otvorene su za sve mlade, bez obzira na njihovu etničku/versku/socijalnu/seksualnu ili bilo koju drugu pripadnost.
- **Neutralnost** - Opens je nepartijska i nepolitička organizacija posvećena unapređenju društva i položaja mladih u njemu. OPENS ne podržava promociju i ne radi na promociji političkih stranaka/partija.

PRINCIPI:

- **Kontinuirano pratimo potrebe mladih** - Projekte koje sprovodimo baziramo na realnim potrebama mladih utvrđenim kroz istraživanje i rad na terenu.
- **Radimo sa mladima i za mlade** - Naši programi namenjeni su pre svega mladima i onima koji sa mladima rade.
- **Analitički i strateški pristup i sistematičnost** - Razvijamo dugoročne programe i projekte koji dovode do suštinskih i održivih promena u društvu.
- **Integritet** - Aktivnosti realizujemo u skladu sa etičkim principima i standardima, posvećeni boljitku mladih u Srbiji.
- **Osiguranje kvaliteta** - Unapređenje znanja i veština zaposlenih i saradnika uz konstantan monitoring i evaulaciju ključni su za kvalitetno sprovođenje naših aktivnosti.
- **Umrežavanje i strateška partnerstva** U saradnji sa drugim organizacijama, institucijama i drugim zainteresovanim stranama pokrećemo pozitivne promene i dijalog u društvu.

5. CILJEVI RADA OPENS OMLADINSKOG KLUBA

U OPENS omladinskom klubu realizuje se program Omladinskog kluba u okviru koga se sprovode aktivnosti omladinskog rada i aktivnosti za mlade koje doprinose:

- ličnom i socijalnom razvoju mladih;
- pripremaju i podstiču mlade na aktivno učešće;
- podstiču i omogućavaju kontinuirano preispitavanje vrednosti i uverenja;
- podstiču i promovišu prihvatanje i razumevanje drugih.

Programom i aktivnostima OPENS omladinskog kluba postiže se opšta i sveobuhvatna baza podrške i razvoja mladih, poštujući opšte ciljeve omladinskog rada:

1. **Podsticanje ličnog razvoja** - Razvoj vrednosti, veština, samopouzdanja, samosvesti kroz različite metodologije u radu s mladima, kako na individualnom- tako i na kolektivnom planu, ali i kroz kvalitetno provođenje slobodnog vremena u prostoru Omladinskom kluba.
2. **Unapređenje socijalnih veština**- Pomaganje mladima da izgrade svoje veštine, samopouzdanje i socijalne odnose kroz druženje sa drugim mladim posetiocima, različitih znanja, iskustava, godina i životne situacije. Takođe, uz organizaciju radionica i obuka, potrebnih za razvijanje potrebnih veština.
3. **Podrška aktivnom građanstvu** - Motivisanje mladih za aktivno učešće u društvenim, kulturnim i političkim aktivnostima.
4. **Promovisanje inkluzije i tolerancije** - Podsticanje razumevanja, prihvatanja i poštovanja različitosti među mladima. Aktivna primena afirmativnih mera za inkluziju mladih koji pripadaju društveno marginalizovanoj populaciji.
5. **Podrška obrazovanju i zapošljavanju** - Pružanje informacija i veština koje su potrebne za uspešan prelazak iz obrazovanja u svet rada, kroz karijerno savetovanje i informisanje.
6. **Razvijanje kritičkog mišljenja** - Podsticanje mladih na promišljanje, preispitivanje stavova i donošenje informisanih odluka.

6. TIPOVI AKTIVNOSTI KOJE SE SPROVODE U OPENS OMLADINSKOM KLUBU

Kako bi omladinski prostori zaista bili namenjeni mladima, a program bio usmeren na realizaciju programa i aktivnosti koji su u skladu sa stvarnim potrebama mladih, potrebno je da direktno mladi učestvuju u osmišljavanju i odobravanju programa koji će biti sprovedeni. Na ovaj način mladi utiču na kreiranje programa za mlade ali i sprečavanje zloupotrebe prostora za mlade od strane različitih aktera.¹³

¹³ [Strategija za mlade u Republici Srbiji za period od 2023. do 2030. godine: 9/2023-43](#)

Prema tipologiji omladinskog rada¹⁴ u OPENS omladinskom klubu sprovode se sledeće aktivnosti za mlade:

- **Informisanje:** Informisanje mladih se sastoji od koordinisanih usluga kroz servise ili centre. Cilj je osposobljavanje mladih da naprave, nezavisne, informisane odluke koje će voditi ka organizovanju vlastitog života.
- **Savetovanje mladih:** Fokusiran na specifična pitanja i probleme mladih. Pruža informacije i podršku koja je bazirana na profesionalnoj tehnici savetovanja te mlade upućuje na druge institucije ukoliko je potrebno.
- **Omladinski rad baziran na slobodnom vremenu:** Uključuje igre, sport, kulturno-umetničke aktivnosti sa ciljem razvoja fizičkih, intelektualnih i dr. potencijala mladih. Omogućuje socijalizaciju i prevenciju, te ima ciljano obrazovni karakter kroz skriveni kurikulum. Ovaj tip omladinskog rada predstavlja prvu stepenicu da bi se mladi uključili u druge tipove omladinskog rada.
- **Životne veštine (socijalno obrazovanje):** Programi su iskustveno-obrazovni kroz individualni, grupni rad, projekte ili događaje koji sadrže aspekte primarne prevencije ali i problemske intervencije. Fokusirani su na razvoj identiteta, vrednosti, upravljanje emocijama, liderstvo, timski rad, planiranje i donošenje odluka, komunikaciju, rešavanje problema, inicijative i odgovornost, profesionalni razvoj i orijentaciju i sl.
- **Prevencija socijalnog isključenja:** Omladinski rad koji je namenjen za prevenciju socijalnog isključenja, obuhvatajući obrazovanje, treninge i mogućnosti zapošljavanja za marginalizovane grupe i pojedince. Podržava se socijalna integracija, prelazak u odraslo doba kao i u tržište rada.
- **Politička svesnost i aktivno građanstvo:** Učešće mladih, prava i ravnopravnost, razvoj politika i obrazovanja, društvene akcije, aktivizam i sl.
- **Zaštita životne sredine:** Podizanje ekološke svesti mladih, promovisanje života u skladu sa prirodom i sl.
- **Zdravstveno obrazovanje:** Promocija zdravih stilova života, odnosi i seksualnost, upravljanje stresom, mentalno zdravlje, HIV/AIDS, prva pomoć, PAS, alkohol, pušenje itd.
- **Interkulturalna i internacionalna svesnost:** Profesionalno vođene aktivnosti koje omogućavaju mladima iz različitih zemalja, različitog etničkog porekla i kulture da proširuju kulturno znanje, grade veštine i kompetencije, razvijaju toleranciju i prihvatanje različitosti.

DOSEZANJE MLADIH NA TERENU I IZMEŠETNI OMLADINSKI RAD

Aktivnosti OPENS Omladinskog kluba mogu biti sprovedene i izvan samog prostora kluba kroz dve metode: dosezanje mladih na terenu (engl. “outreach”) i izmešteni omladinski rad (engl. “detached”), a u cilju rada sa specifičnom populacijom mladih, radi postizanja specifičnih ciljeva programa. OPENS omladinski klub aktivno podržava primenu ovih pristupa u radu sa mladima, kako bi se programi i aktivnosti što kvalitetnije prilagodili potrebama mladih posebno mladima koji pripadaju društveno marginalizovanoj populaciji.

Dosezanje mladih na terenu (engl. “outreach”) sprovodi se kada je potrebno okupiti mlade oko rada na specifičnoj temi, kao što je na primer dosezanje populacije NEET mladih (mladih izvan obrazovanja, treninga, nezaposleni i sl.) sa ciljem jačanja njihovih kompetencija za zapošljivost. Mladi koji se dosegnu na terenu putem informativnih sesija, performansa, tematskih tribina i sl, dolaze

¹⁴ [Smernice za osiguranje kvaliteta programa omladinskog rada \(NAPOR\)](#)

potom u prostor OPENS omladinskog kluba i uključuju se u neke od programa dugoročnog omladinskog rada, kao što je na primer karijerno vođenje i savetovanje.

Izmešteni omladinski rad (engl. “detached”) ili izmešteni omladinski klub; i rad sa mladima na ulici (engl. “street-based youth work”), sprovodi se u određenim delovima lokalne zajednice sa mladima koji pripadaju populaciji koja je slabije integrisana u društvo ili im je potrebna reintegracija. Primeri izmeštenog omladinskog rada jesu rad sa mladima u ruralnim zajednicama, rad sa mladima smeštenim u određene institucije (npr. Centar za socijalni rad, vaspitno-popravni dom za maloletnike, Dečija i adolescentska psihijatrija i sl.), rad sa mladima u Romskoj zajednici, rad sa mladima koji su korisnici psihoaktivnih supstanci, rad sa mladima-seksualnim radnicima/cama, rad sa mladim migrantima i izbeglicama, rad sa mladima u konfliktom podeljenim zajednicama i sl. Ideja ovakvog modela rada jeste da se započne rad sa specifičnom populacijom mladih u lokalnoj zajednici, da se primeni prilagođeni pristup, a da se postepeno radi na njihovoj integraciji/reintegraciji ili pomirenju unutar društva. Kasnije se mladi iz programa/aktivnosti izmeštenog omladinskog rada mogu priključiti aktivnostima tzv. centralnog omladinskog kluba, u ovom slučaju OPENS Omladinskom klubu.

7. VODITELJI AKTIVNOST, STRUČNI SARADNICI I DEŽURNI OMLADINSKI RADNICI OPENS OMLADINSKOG KLUBA

Aktivnosti u okviru OPENS omladinskog kluba sprovode voditelji aktivnosti, stručni saradnici i dežurni omladinski radnici.

Voditelji aktivnosti u okviru OPENS omladinskog kluba su osobe koje su stekle stručno osposobljavanje u pogledu stručnih edukacija za pishosocojalni rad sa mladima, i/ili akreditovanih obuka za omladinske lidere i omladinske radnike; ujedno poseduju prethodno profesionalno iskustvo od minimum godinu dana rada sa mladima. Svi angažovani voditelji aktivnosti u OPENS omladinskom klubu podležu superviziji od strane svojih supervizora i mentora u okviru matične organizacije.

Voditelji aktivnosti sprovode kratkoročne ili dugoročne aktivnosti: socijalno obrazovanje (razvoj životnih veština), prevencija socijalnog isključenja, aktivno građanstvo, interkulturalna i internacionalna svesnost, vršnjačke edukacije.

Stručni saradnici na aktivnostima u OPENS omladinskom klubu su osobe sa stručnim znanjem i iskustvom u određenoj oblasti (stručne kvalifikacije i kompetencije), koji sprovode kratkoročne edukativne i informativne aktivnosti za mlade uz podršku i nadzor voditelja ili koordinatora aktivnosti iz matične organizacije koja je nosilac aktivnosti. Superviziju rada stručnih saradnika sprovodi supervizor i mentor u okviru matične organizacije.

Stručni saradnici sprovode sledeće tipove aktivnosti: zdravstveno obrazovanje, zaštita životne sredine, savetovanje mladih, aktivnosti iz domena kulture i umetnosti i sl.

Dežurni omladinski radnici su osobe koje su stekle stručno osposobljavanje za omladinske lidere i omladinske radnike kroz akreditovane obuke; ujedno poseduju prethodno profesionalno iskustvo od minimum dve godine direktnog rada sa mladima. Svi angažovani dežurni omladinski radnici u OPENS

omladinskom klubu podležu superviziji od strane svojih supervizora i mentora u okviru matične organizacije.

Dežurni omladinski radnici sprovode sledeće tipove aktivnosti: omladinski rad baziran na slobodnom vremenu, informisanje, savetovanje mladih i sl.

Savetovanje mladih sprovode samo oni voditelji/stručni saradnici/dežurni omladinski radnici koji su prošli stručno osposobljavanje za takav oblik podrške i rada sa mladima i u profesionalnom kapacitetu su da to samostalno obavljaju poštujući principe i etiku u omladinskom radu.

Profesionalna horizontalna (vršnjačka) podrška angažovanih sprovodi se na sledeći način: voditelji aktivnosti i dežurni omladinski radnici OPENS omladinskog kluba imaju redovnu dinamiku sastajanja, minimum jednom mesečno, po potrebi i češće u kome pored njih učestvuje i supervizor OPENS omladinskog kluba. Na sastancima razgovaraju o tekućim aktivnostima, potrebama i izazovima na koje nailaze u radu. Ujedno definišu koja podrška u daljem radu im je korisna.

Korišćenje prostora u okviru Omladinskog kluba i Omladinskog centra OPENS za potrebe administrativnog rada i priprema aktivnosti biće organizovan na sledeći način:

- Svi dežurni omladinski radnici, ravnopravno, koriste prostor omladinskog kluba OPENS i pripadajućih prostorija za sprovođenje direktnog omladinskog rada, za svoj administrativni rad, pripreme aktivnosti, individualne sesije sa mladima, sve po unapred dogovorenom vremenskom rasporedu.
- Voditelji aktivnosti i stručni saradnici za svoj administrativni rad i pripremu aktivnosti koriste coworking prostor Omladinskog centra OPENS, a po potrebi i prostor omladinskog kluba.

8. KREIRANJE PROGRAMA OPENS OMLADINSKOG KLUBA

Planiranje i kreiranje programa OPENS omladinskog kluba sprovodi se **na godišnjem nivou** i u tom procesu učestvuju predstavnici organizacija osnivačica i OPENS tima: angažovani voditelji aktivnosti i dežurni omladinski radnici, kao i supervizor rada OPENS omladinskog kluba. Oni čine **Programski tim OPENS omladinskog kluba**.

U procesu kreiranja Programa učestvuju i mladi kroz model konsultacija (u formi fokus grupa) čime ravnopravno doprinose procesu donošenju odluka.

Nakon završenog godišnjeg ciklusa realizacije programa OPENS omladinskog kluba sprovodi se završna evaluacija i podnosi izveštaj koji uključuje procenu uspešnosti i preporuke organizacija koje sprovode aktivnosti i monitoring izveštaj supervizora OPENS omladinskog kluba.

Na osnovu ovog izveštaja donose se odluke i planira Program za naredni ciklus rada OPENS omladinskog kluba. U procesu planiranja i kreiranja Programa mladi - učesnici samih aktivnosti uključeni su kroz model konsultacija tako što se: a) kroz fokus grupu izjašnjavaju o potrebama i

programskim prioritetima, o kvalitetu sprovedenih aktivnosti i rada omladinskih radnika, o korisnim metodama rada i sl; i b) daju svoje mišljenje na radni dokument Programa za naredni ciklus.

Voditelji aktivnosti i dežurni omladinski radnici OPENS omladinskog kluba imaju redovnu dinamiku sastajanja, minimum jednom mesečno, po potrebi i češće u kome pored njih učestvuje i supervizor OPENS omladinskog kluba. U okviru ovih sastanaka vrši se evaluacija realizovanih aktivnosti u prethodnom mesecu, planiranje dinamike za naredni mesec i potencijalno revidira Plan OPENS omladinskog kluba, razmatraju se izazovi sa kojima su se suočili i slično.

9. PRAĆENJE I PROCENA KVALITETA RADA (MONITORING I EVALUACIJA) I PRAĆENJE SPROVEDENIH PROCEDURA

OPENS će prema utvrđenom godišnjem programu i planu rada OPENS omladinskog kluba sprovoditi praćenje i procenu kvaliteta sprovedenih aktivnosti u odnosu na postavljene ciljeve samih aktivnosti i standarde kvaliteta i ciljeva Kluba. **Procenu kvaliteta samih sprovedenih aktivnosti (evaluacija)** sprovode voditelji aktivnosti kroz OPENS formular. Praćenje i procenu planiranih i sprovedenih programa sprovodi osoba u kapacitetu supervizora programa omladinskog rada OPENS omladinskog kluba. Za svaki program koji se sprovodi u OPENS Omladinskom klubu nadležna organizacija je u obavezi da planira i sprovede evaluaciju.

Svi dežurni omladinski radnici i voditelji aktivnosti i programa OPENS omladinsko kluba podležu nadzoru **supervizora omladinskog kluba OPENS, stručnog lica delegiranog od strane OPENS** u cilju osiguranja kvaliteta rada. Prema ustanovljenim procedurama svi voditelji aktivnosti i programa dostavljaju supervizoru OPENS OK svoje planove rada i izveštaje sa aktivnosti.

Važnost supervizije programa OPENS omladinskog kluba je u uspostavljanju ujednačenog, kvalitetnog pristupa ka mladim korisnicima OPENS omladinskog kluba i odgovornost ka organizacijama i institucijama koje su finansijski i prostorno podržale rad Kluba.

Osiguranje kvaliteta rada u okviru programa i aktivnosti OPENS OK

- Unapred utvrđena dinamika najave aktivnosti na nivou kluba, jednom mesečno (do 25. u mesecu se najavljuju aktivnosti za naredni mesec) putem [Excel tabele](#).
- Godišnji i kvartalni plan razvijen.
- Standardizovan formulari; izvori verifikacije i dinamika njihovog praćenja i prikupljanja.
- Priprema aktivnosti: [Plan aktivnosti/agenda](#)
- Izveštavanje: [Izveštaj](#), [lista učesnika](#)¹⁵ i fotografije sa aktivnosti.
- Redovni nedeljni sastanci voditelja kontinuiranih aktivnosti;
- Tromesečni sastanci svih voditelja aktivnosti;
- Evaluacija;
- Izgradnja poverenja i kolegijalnosti među angažovanim omladinskim radnicima/cama kroz zajedničko planiranje i sprovođenje akrtivnosti;

¹⁵ Moguće dodati llogotip organizacije koja realizuje aktivnost, na listu učesnika.

- Sve aktivnosti su u skladu i direktno afirmišu vrednosti i principa omladinskog rada;
- Obezbeđena je mentorska podrška i supervizija voditelja aktivnosti od strane matičnih organizacija.

10. SIGURNOST I BEZBEDNOST MLADIH U PROGRAMIMA I AKTIVNOSTIMA OMLADINSKOG KLUBA I PROFESIONALNA ETIKA U RADU

Sigurnost i bezbednost mladih su **prioritet u svim programima i aktivnostima koje se sprovode u OPENS omladinskom klubu**. Naša posvećenost ovom aspektu se ogleda u sledećim koracima:

- **Fizička bezbednost:** Svi prostori gde se održavaju aktivnosti (Omladinski klub, konferencijska sala, prostor ispred Omladinskog centra) moraju biti pregledani i osigurani od potencijalnih opasnosti. Realizator aktivnosti mora prethodno prilagoditi prostor aktivnosti i predvideti potencijalne rizike.
- **Psihološka bezbednost:** Aktivnosti su osmišljene tako da podstiču pozitivnu komunikaciju, uvažavanje i podršku među učesnicima. Mladi se osećaju bezbedno da iniciraju individualni razgovor, upućivanje na pomoć, slobodni su da govore o svojim osećanjima, ali i životnoj situaciji, ukoliko ona zahteva viši stepen reagovanja. Stvaranje atmosfere poverenja gde se mladi osećaju slobodno da izraze svoja mišljenja, bez straha od diskriminacije, omalovažavanja ili nasilja.
- **Zaštita podataka i privatnosti:** Svi lični podaci mladih koji učestvuju u programima strogo su poverljivi i koriste se isključivo u svrhe koje su u skladu sa pravilima zaštite podataka i zakonskim propisima.
- **Prevenција i reagovanje na nasilje:** Neposredno se reaguje na svaki oblik nasilja, zlostavljanja ili uznemiravanja među mladima ili od strane zaposlenih. Uspostavljen je jasan sistem za prijavljivanje incidenata, kao i procedure za njihovo rešavanje.
- **Pravila ponašanja:** Mladi se upoznaju sa pravilima ponašanja ili pre radnog dela aktivnosti omladinski radnik/radnica formira **dogovor o radu** koji se primenjuje tokom aktivnosti. Pravila ponašanja ili dogovor o radu mora biti usklađen sa principima poštovanja, sigurnosti i inkluzije. Svako kršenje pravila od strane mlade osobe ili omladinskog radnika/ce, poziv je za reagovanje. Organizacija koja realizuje konkretnu aktivnost u okviru programa OPENS omladinskog kluba prostora je odgovorna za svu opremu i mobilijar koji koristi tokom perioda realizacije sadržaja programa OPENS OK.

Kako bi se osigurali **sigurnost i bezbednost mladih u programima i aktivnostima OPENS omladinskog kluba i profesionalna etika u radu neophodno je da su organizacije upoznate sa sledećim:**

- Organizacija koja realizuje aktivnosti OPENS omladinskog kluba je odgovorna za svu opremu i mobilijar koji koristi tokom perioda trajanja aktivnosti
- Organizacija koja realizuje aktivnosti OPENS omladinskog kluba je odgovorna za praćenje aktivnosti učesnika, odnosno njihovo korišćenje prostora, opreme, resursa

Omladinskog centra, komunikaciju sa drugim učesnicima, kao i druge detalje i specifičnosti ponašanja učesnika aktivnosti

- U slučaju požara ili druge hitne situacije, organizacija koja realizuje aktivnosti OPENS omladinskog kluba je odgovorna za siguran izlaz učesnika aktivnosti duž rute evakuacije kroz glavni hodnik pored info pulta, a u slučaju korišćenja konferencijske sale ovo uključuje i druge sporedne ulaze odnosno izlaze iz konferencijske sale.
- Organizacija koja realizuje aktivnosti OPENS omladinskog kluba je odgovorna za postavku prostora, kao i njegovo rasklanjanje nakon realizovane aktivnosti samostalno ukoliko je aktivnost realizovana u prostoru OPENS omladinskog kluba ili uz podršku Tima Omladinskog centra ukoliko je aktivnost realizovana u konferencijskoj sali ili na prostoru ispred Omladinskog centra
- Izlaganje mladih u prostorijama Omladinskog centra OPENS psihoaktivnim supstancama, uključujući duvanski dim i alkohol izričito je zabranjeno.
- Organizovanje bilo kakvog političkog i ideološkog delovanja u prostorijama Omladinskog centra OPENS izričito je zabranjeno.
- Organizacije koje realizuju aktivnosti OPENS omladinskog kluba su u obavezi da poštuju pravilo nulte tolerancije prema slučajevima seksualne eksploatacije i zlostavljanja dece i mladih.
- U cilju zaštite sigurnosti dece i mladih predstavnici organizacije koji realizuju aktivnosti OPENS omladinskog kluba su u obavezi da se pridržavaju [Politike zaštite dece i mladih](#). Nakon čitanja Politike potpisuju tri izjave (Obrazac izjave zaposlenih - Politika zaštite mladih, Izjava o čuvanju tajnosti podataka, PRIJAVA ZA POZICIJU KOJA UKLJUČUJE KONTAKT DECOM I MLADIMA). U ovom procesu predstavnici organizacija koji realizuju aktivnosti OPENS OK su u obavezi da pohađaju onlajn Obuku o Prevencija seksualne eksploatacije i zlostavljanja (PSEZ).

Napomena: Neophodno je da predstavnici organizacije koji realizuju aktivnosti OPENS omladinskog kluba u svakom trenutku budu spremi na reagovanje u skladu sa dogovorenom procedurom i standardom.

Profesionalna etika je temelj odnosa sa mladima, ali i drugim kolegama u OPENS omladinskom klubu. Svi omladinski radnici, saradnici i volonteri moraju poštovati visoke standarde profesionalnog ponašanja u skladu sa etičkim kodeksom omladinskog rada.

Ključni principi uključuju:

- **Poštovanje dostojanstva i integriteta mladih:** Svaka mlada osoba se tretira sa poštovanjem, bez obzira na njihovo poreklo, veru, pol, seksualnu orijentaciju, socijalni status ili druge karakteristike. Neprihvatljivo je bilo kakvo omalovažavanje, diskriminacija ili eksploatacija.
- **Poverljivost:** Svi razgovori i informacije koje omladinski radnici dobiju od mladih tokom aktivnosti su strogo poverljive. Deljenje tih informacija je dozvoljeno samo uz saglasnost mladih ili u slučajevima kada je to neophodno za njihovu sigurnost i blagostanje.
- **Granice u odnosima:** Profesionalni odnosi između omladinskih radnika i mladih moraju biti jasno definisani i održavani. Svaka vrsta neprimerenog ponašanja,

uključujući emocionalnu ili fizičku vezanost koja prelazi granice profesionalnog odnosa, strogo je zabranjena.

- **Transparentnost i odgovornost:** Omladinski radnici su odgovorni za svoja dela i odluke. Svi postupci i odluke u radu sa mladima moraju biti transparentni, opravdani i u skladu sa etičkim standardima.
- **Odbijanje konflikta interesa:** Omladinski radnici moraju izbegavati situacije u kojima bi privatni interesi mogli uticati na njihovu profesionalnu ulogu ili dovesti do sukoba interesa. Ovakve situacije se odmah prijavljuju i rešavaju u skladu sa važećim pravilima.

Dodatno: Prilikom rada u okviru OPENS omladinskog kluba, a na osnovu Etičkog kodeksa omladinskog rada, nepoželjnim ponašanjem se smatra:

- Diskriminacija po bilo kom osnovu (rasa, pol, religija, seksualna orijentacija, socijalni status, itd).
- Fizičko, verbalno ili emocionalno nasilje prema mladima, kao i bilo koji oblik uznemiravanja ili zlostavljanja.
- Eksploatacija mladih u bilo kom obliku, bilo da se radi o radu, uslugama ili emotivnoj manipulaciji.
- Nepoverljivost i neprimereno deljenje informacija koje su dobijene u poverenju.
- Zloupotreba moći i položaja u odnosu sa mladima.

Ova pravila su osnova za rad u OPENS omladinskom klubu i služe kao vodič za sve uključene u sprovođenje programa i aktivnosti. Poštovanje profesionalne etike nije samo stvar pravila, već suštinski deo našeg odnosa prema mladima i našem cilju da im omogućimo siguran, podržavajući i produktivan prostor za razvoj.

11. PROMOCIJA AKTIVNOSTI, PROGRAMA I VIDLJIVOST ORGANIZACIJA KOJE REALIZUJU PROGRAM OMLADINSKOG KLUBA

U promociji programa i aktivnosti OPENS omladinskog kluba se u oslanja na različite kanale i mehanizme. U ovom kontekstu promociju je moguće kategorisati u tri oblasti:

1. **Promocija „face to face“:** jeste kanal promocije u okviru koje će aktivnosti i programi OPENS omladinskog kluba biti promovisani mladima koji posećuju Omladinski centar OPENS kroz ličnu interakciju između mladih i osoba zaposlenih u Omladinskom savezu udruženja OPENS. Zaposleni će imati sve relevantne informacije o funkcionisanju samog kluba, njegovih programa, servisa i aktivnosti, ali i imati veštine koje će koristiti u motivisanju mladih da navedene sadržaje aktivno koriste. U ovom procesu biće kontinuirano ulagan napor i u dosezanju mladih iz osetljivih kategorija kojima su informacije o OPENS OK teško dostupne. Posete naseljima u kojima žive ranjivi mladi, povezivanje sa stručnjacima koji rade sa ovim kategorijama mladih i slične aktivnosti biće sastavni deo promocije face to face.
2. **Promocija posredstvom digitalnih kanala komunikacije:** na nedeljnom nivou posredstvom profila OPENS omladinskog kluba na društvenim mrežama biće objavljivan

spisak svih aktivnosti koje će biti realizovane u OPENS omladinskog kluba , uz poštovanje vidljivosti svih organizacija koje realizuju aktivnosti u datoj nedelji. Pored ove objave svake nedelje će kroz format “storija” biti ripostovane objave organizacija koje realizuju aktivnosti OPENS omladinskog kluba , koje su inicijalno plasirane na profile samih organizacija. Objave organizacija koje realizuju aktivnosti OPENS omladinskog kluba biće usklađene sa smernicama izrađenim od strane OPENS marketing tima, kako bi se postigla uniformnost u načinu komuniciranja aktivnosti OPENS omladinskog kluba .

3. **Promocija kroz promotivne materijale distribuirane u OC OPENS:** U okviru OPENS omladinskog kluba uvek će se nalaziti na vidnom mestu istaknut raspored aktivnosti, spisak organizacija koje realizuju program i slično, sa ciljem da mladi koji provode svoje slobodno vreme u OPENS omladinskog kluba imaju uvid u aktivnosti koje se realizuju i na kojima imaju priliku da učestvuju.

Vidljivost organizacija koje realizuju program Omladinskog kluba biće realizovana isticanjem imena partnerskih organizacija, njihovih logoa u okviru prostoru Omladinskog kluba, kroz redovno informisanje mladih o organizacijama koje realizuju programe, ali i kroz različite promotivne aktivnosti usmerene ka afirmaciji aktivnosti kluba, ali i organizacija koje ove aktivnosti realizuju.

12. PROGRAMSKA ŠEMA I PROTOKOL ZA KORIŠĆENJE PROSTORA I PLANIRANJE AKTIVNOSTI U OKVIRU OPENS OMLADINSKOG KLUBA

1. Aktivnosti OPENS omladinskog kluba realizuju se u samom prostoru omladinskog kluba (prizemlje, prostorija br. 3) ili u drugim prostorima u Omladinskom centru OPENS (konferencijska sala, multimedijana sala, prostor ispred Omladinskog centra). Povremeno, u skladu sa samim odlikama programa i aktivnosti koje se realizuju moguće je aktivnosti realizovati izmešteno iz navedenih prostora (npr. dramsko tematsko veče kroz posetu grupe mladih pozorištu, učešće na turniru u fudbalu koji je na sportskim terenima u drugom kraju grada i sl.). Aktivnosti koje se sprovedu van prostora Omladinskog centra OPENS a planirane su Programom kao aktivnosti koje se sprovedu na terenu (izmešteni omladinski rad i doseganje mladih na terenu) takođe su deo programa OPENS omladinskog kluba .
2. Aktivnosti OPENS omladinskog kluba moguće je realizovati svakog dana u periodu od 9č do 21č. Ovaj vremenski period uključuje početak i završetak planirane aktivnosti. Omladinski centar OPENS ne radi tokom državnih praznika i tokom perioda kolektivnog godišnjeg odmora (jedna nedelja u toku jula meseca i jedna nedelja u periodu novogodišnjih i božićnih praznika)
3. Aktivnosti OPENS omladinskog kluba se realizuju u skladu sa unapred izrađenim tromesečnim planom i dinamikom dogovorenom od strane svih organizacija koje učestvuju u realizaciji programa OPENS omladinskog kluba , ne ad hoc. Ukoliko dolazi do odstupanja od planirane dinamike organizacija koja je bila zadužena za realizaciju aktivnosti koja je bila deo plana mora blagovremeno da obavesti Supervizora OPENS omladinskog kluba ili voditelja aktivnosti ispred OPENS-a o otkazivanju aktivnosti ili zamenu planirane aktivnosti nekom drugom aktivnošću organizacija uključenih u realizaciju.
4. Ukoliko se planira realizacija aktivnosti u konferencijskoj ili multimedijalnoj sali ili na prostoru ispred Omladinskog centra neophodno je prostor zakazati minimum 7 dana unapred, u skladu sa dostupnim terminima. Prostor se zakazuje slanjem mejla na

info@opens.rs i popunjavanjem formulara za registraciju aktivnosti. Ukoliko se kreira tromesečni plan u kome postoji potreba za fiksnim terminima korišćenja prostora konferencijske sale o ovome komunicira supervizor sa zaposlenima u okviru OPENS info pulta i dogovara ovaj id korišćenja prostora.

5. Sva otkazivanja korišćenja prostora konferencijske sale, multimedijalne sale ili prostora ispred OC OPENS moraju biti izvršena putem mejla na info@opens.rs sa naslovom e-maila jasno označenim kao "OTKAZIVANJE REZERVACIJE PROSTORA". Važno je razumeti da rezervacija nije otkazana dok se ne dobije povratni mejl. Otkazivanje prostora je potrebno najaviti najkasnije sedam (7) radnih dana pred događaj, osim u nepredviđenim okolnostima.
6. U slučaju da postoji učestala negativna praksa organizacija koje koriste prostor u pogledu čestog otkazivanja zauzeća termina, ili da se zakazani termin ne koristi i ujedno ne otkazuje tim OPENS Omladinskog centra i supervizor OPENS omladinskog kluba je u obavezi da prioritet u korišćenju obezbedi korisnicima koji aktivno i kvalitetno koriste zakazane termine. Neprofesionalan pristup procedurama korišćenja prostora OPENS omladinskog kluba remeti sve korisnike, te nije moguća tolerancija ka ovakvim primerima negativne prakse.